

TISKOVÁ ZPRÁVA

Na přibyslavických kostelech byly opraveny střechy

Telč, 8. listopadu 2018

V letech 2010 – 2018 proběhla zdařilá obnova střech kostela sv. Anny a kostela Narození Panny Marie v Přibyslavicích (okres Třebíč). Ministerstvem kultury České republiky na ni byly postupně uvolněny finanční prostředky z Programu záchrany architektonického dědictví. Kromě kompletní výměny krytiny byla zvláštní pozornost věnována také krovům, které jsou cenným dokladem stavebního vývoje obou kostelů.

Soukostelí sv. Anny a Narození Panny Marie je významným moravským poutním místem. Tvoří jej starobylý raně románský kostelík sv. Anny, k němuž byl v pozdním baroku přistavěn monumentální chrám Narození Panny Marie.

Založení kostela dnes sv. Anny (původně sv. Gotharda) je historickými prameny kladeno do poloviny 12. století. První písemná zmínka je datována rokem 1224. V kostele sv. Anny se nacházejí fragmenty nástěnných maleb ze 14. století. Starý kostel je pozoruhodnou ukázkou historické stavby spojující funkci sakrální a profánní. Kostel sv. Anny je považován za jednu z nejstarších a nejzachovalejších staveb tohoto typu na Moravě. Přes dílčí barokní úpravy interiéru provedené v 17. století si zachoval svůj středověký charakter. Zázračné skutky přisuzované malbě Panny Marie na jeho fasádě daly vzniknout přibyslavické poutní tradici, která vedla k vybudování centrální barokní kaple v roce 1724, na kterou v krátkém časovém sledu navázala výstavba dnešního poutního chrámu. Celý stavební vývoj památky uzavírá doplnění západního průčelí věžemi, které byly dokončeny v meziválečném období 20. století podle projektu významného českého architekta Kamila Hilberta.

Celkovou obnovu střech přibyslavických kostelů realizovala Římskokatolická farnost Přibyslavice za podpory dotačního Programu záchrany architektonického dědictví a obce Přibyslavice. Práce začaly sanací krovu a výměnou plechové krytiny na lodi kostela Narození Panny Marie a po dokončení věží a závěru přešly na střechy svatoanenské části. Projekt na obnovu střechy kostela sv. Anny vycházel z pečlivé předprojektové přípravy zahrnující zdravotně-technické posouzení krovu, zaměření a dendrochronologický průzkum.

„Cílem bylo zachránit maximum hmotné podstaty subtilního krovu, který přes svoji úspornou konstrukci představuje mimořádně cenný doklad stavebního vývoje kostela, neboť obsahuje řadu druhotně užitých trámů z 15., 17. a 18. století a ukrývá stavební reliktů vyprávějící historické osudy netypického soukostelí“, konstatuje Jana Musilová, vedoucí odboru péče o památkový fond telčského pracoviště Národního památkového ústavu.

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVIŠTĚ
V TELČI

Překvapení přineslo snesení a rozkrytí helmice věže, jejíž poškození překonalo předpoklady. Na druhou stranu přispělo i novými poznatky o proměnách jejího tvaru v průběhu staletí.

Završení prací korunovalo letošní slavnostní vyzdvižení rekonstruované báně na věž včetně navrácené vrcholové korouhve. Po náročném, ale pro další plány nezbytném zajištění všech střech, se otevírá cesta pro postupnou renovaci vnějších fasád včetně restaurování renesančních fragmentů omítek kostela sv. Anny a barokního štukového reliéfu na západním průčelí.

„Územní odborné pracoviště Národního památkového ústavu v Telči již od roku 2010 pravidelně doporučovalo obnovu přibyslavických kostelů k zařazení a následnému financování z Programu záchrany architektonického dědictví, který vyhlašuje ministerstvo kultury. Jsme rádi, že tato rozsáhlá obnova získala finanční podporu“, dodala Musilová.

Podpora z Programu záchrany architektonického dědictví za období 2010 – 2018 činí celkem 6 290 000 korun.

Příspěvky v Programu záchrany architektonického dědictví jsou poskytovány zejména na záchranu a zachování kulturních památek nebo těch jejích částí, které tvoří podstatu kulturní památky. Programem je podporována obnova kulturních památek tvořících nejcennější součást našeho architektonického dědictví, jako jsou hrady, zámky, kláštery, historické zahrady, kostely a podobně. Zamýšlené práce přitom musejí směřovat k záchraně kulturní památky nebo záchraně těch jejích částí, které tvoří podstatu kulturní památky. Více o dotačních programech ministerstva kultury naleznete na www.mkcr.cz.

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Telči, je jedním ze čtrnácti krajských pracovišť NPÚ. Jeho úkolem je naplňovat v Kraji Vysočina poslání odborné instituce památkové péče dané zákonem o státní památkové péči, např. zpracovávat odborné podklady pro rozhodnutí výkonných orgánů, poskytovat konzultace a odbornou pomoc vlastníkům kulturních památek při jejich obnovách a sledovat stav památkového fondu na území kraje. Pracoviště v Telči také zpracovává návrhy na prohlášení věcí či objektů za kulturní památky a podílí se následně na jejich evidenci. Spravuje dokumentační sbírky plánů, fotografií a dalších odborných podkladů ke kulturním památkám, vede veřejně přístupnou knihovnu, vydává sborník Památky Vysočiny, organizuje cyklus přednášek Rodinné stříbro – Památky kolem nás a provádí archeologické průzkumy. Další informace najdete na www.npu.cz/uop-telc.

Kontakt:

Ing. arch. Jan Bazala, garant území ORP Třebíč, NPÚ ÚOP v Telči, 724 663 525, bazala.jan@npu.cz

Ilona Ampapová, prezentace a práce s veřejností, NPÚ ÚOP v Telči, 724 663 511, e-mail: ampapova.ilona@npu.cz